

ОЦІНКА МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ

Райдасва Д.С., гр. МЕ-27м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. Л.О. Чернишова
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Міжнародна конкурентоспроможність країни – це здатність країни створити таке національне бізнес-середовище за умов вільного і справедливого ринку, в якому вітчизняні товаровиробники можуть постійно розвивати свої конкурентні переваги та займати та утримувати стійкі позиції на певних сегментах світового ринку.

У 2011 р. Україна з Індексом глобальної конкурентоспроможності 3,9 знову значно втратила у рейтингу Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ), посівши серед 139 країн світу 89-е місце перед Гамбією та Гондурасом, демонструючи значне відставання від середньосвітового індексу (4,18). Ще більшим є відставання України від інноваційних економік. Такий регрес є наслідком погіршення позицій України за 9 з 12 складових Індексу глобальної конкурентоспроможності, а саме: «Інститути», «Макроекономічна стабільність», «Ефективність товарних ринків», «Розвиненість фінансового ринку», «Конкурентоспроможність бізнесу». При цьому традиційно ситуація з інституційним розвитком України була визнана ключовою проблемою. За цим компонентом Україна погіршила свій минулорічний результат ще на 14 позицій, опинившись майже наприкінці рейтингу.

Проте Україні вдалося зберегти такі конкурентні переваги, як високоосвічене населення, гнучкий та ефективний ринок праці, перспективний за обсягами внутрішній ринок. Позитивна динаміка прослідковувалася також за наступними індексами: правового забезпечення (Україна зайняла 6 місце), покриття вищою освітою (8 місце), практика найму та звільнення працівників (18 місце), витрати, пов'язані з звільненням (21 місце), якість залізничного сполучення (25 місце), оплата та продуктивність (26 місце), зайнятість жінок у приватному секторі (32 місце), кількість мобільних користувачів (34 місце), обсяг внутрішнього ринку (37 місце), частка на зовнішньому ринку (37 місце), інноваційна спроможність (37 місце), тарифні бар'єри (40 місце), якість математичної освіти (42 місце), покриття середньою освітою (44 місце), телефонні мережі (47 місце), якість початкової освіти (49 місце).

Отже, перелік конкурентних переваг економіки України, на жаль, є дуже коротким та охоплює лише 16 позицій.

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ У МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Ришкова Я.С., гр. Е-29

Науковий керівник – канд. екон. наук Л.Л. Носач
Харківський державний університет харчування та торгівлі

У наш час потужною економічною силою, що пов'язує національні господарства та визначає економічний розвиток окремих країн та світу в цілому, є транснаціональні корпорації (ТНК).

Транснаціональні корпорації – основний структурний елемент економіки більшості країн, провідна сила їх розвитку та підвищення ефективності. Глобальні тенденції інтернаціоналізації виробництва й капіталу, приватизації, стратегічних альянсів і лібералізації зовнішньої торгівлі поставили ТНК у центр світового економічного розвитку.

Як правило, ТНК – багатогалузеві компанії, їхня діяльність широко диверсифікована.

ТНК перетворилися із суб'єктів на об'єкти міжнародної політики, активно беруть участь у всіх глобальних процесах, що відбуваються у світі. Транснаціональні корпорації, нарівні з промислово розвиненими країнами, широко проявляються в політиці, економіці, у фінансово-інвестиційній, інформаційній, науково-технічній, військовій, технологічній, екологічній сферах.

Провідну роль у глобальних процесах відіграють ТНК США, за характером і масштабами торгово-інвестиційної експансії випереджаючи промислові й фінансові компанії інших країн.

Сьогодні ТНК контролюють понад 57% світового промислового виробництва, 69% міжнародної торгівлі, більш як 81% патентів і ліцензій на нову техніку, технології та ноу-хау, майже 90% прямих зарубіжних інвестицій.

Важливим чинником подальшого посилення економічної могутності ТНК є численні злиття і поглинання, які останнім часом досягли високого рівня.

Таким чином, транснаціональні корпорації є «двигунами світової економіки». На сьогодні ТНК – рівноправні учасники міжнародних економічних відносин. Добробут країни, її участь у міжнародному поділі праці, рівень інтегрованості у світове господарство і, в остаточному підсумку, її міжнародна конкурентоздатність дедалі більшою мірою залежать від того, наскільки успішна діяльність ТНК, що базуються в її економіці.